

1. Auðkenning efnis eða blöndu og upplýsingar um fyrirtæki.

1.1. Auðkenni vöru

Söluheiti vöru: **Xylene isomers**

Tilvísunarnúmer: 17209

Samheiti efnis: -

Gerð vöru: Efnaflóki, vökvi.

Reach skráningarnr: 01-2119488216-32

1.2. Viðeigandi og tilgreind notkun efnisins eða blöndunnar og notkun sem ráðið er frá

Notkun vöru: Sjá viðauka með MSDS framleiðanda.

Fraráðin notkun: Ekki er mælt með neinni annarri notkun en þeirri sem tiltekin er í viðauka sem fylgir MSDS framleiðanda.

1.3. Upplýsingar um fyrirtækið sem lætur gera öryggisblaðið

Fyrirtæki: SKELJUNGUR hf. Borgartúni 26 105 Reykjavík Sími 444 3000
www.skeljungur.is

Tengiliður fyrirtækis: msds@skeljungur.is

Útgáfudagsetning: 23.02.2016

Útgáfa: 1,0

Gerð öryggisblaðs: EFNAVERND ehf. Reykjavík <http://efnavernd.is>

1.4. Neyðarsímanúmer:

Neyðarlínan; sjúkrabifreið, slökkvilið og lögregla: sími 112

Eiturefnamiðstöð Landspítala - háskólasjúkrahúss, Reykjavík: sími 543 2222

2. Hættugreining.

2.1. Flokkun efnisins eða blöndunnar

Flokkun skv. reglugerð nr. 750/2008 með síðari breytingum (REACH)

Xn, Xi H10-20/21-36/37/38-48/20-65

Flokkun skv. reglugerð nr. 415/2014 með síðari breytingum (CLP)

Eldfimir vökvar, fl. 3	H226
Eiturhrif v. ásvelgingar, fl. 1	H304
Bráð eiturhrif, fl. 4	H312
Húðerting, fl. 2	H315
Augnering, fl. 2	H319
Bráð eiturhrif, fl. 4	H332
Sértæk eiturhrif á marklíffæri, váhrif í eitt skipti, erting í öndunarfærum, fl. 3 (SEM-VES 3)	H335
Sértæk eiturhrif á marklíffæri, endurtekin váhrif, fl. 3 (SEM-EV 3)	H373

Helstu hættur

Eðlisræn hætta: Eldfimir vökvi og gufa.

Heilsufarshætta: Getur verið banvænt við inntöku ef það kemst í öndunarveg.
Hættulegt í sneringu við húð.
Hættulegt við innöndun.
Veldur húðertingu.
Veldur alvarlegri augnertingu.
Getur valdið ertingu í öndunarfærum.
Getur skaðað líffæri við langvinn eða endurtekin váhrif.

Umhverfishætta: -

2.2. Umbúðamerkingar

Umbúðamerkingar skv. reglugerð 415/2014 með síðari breytingum (CLP)

Hættumerki:

Viðvörðunarorð: Hætta

Innihaldsefni: Xýlen, blanda ísómera

Hættusetningar (H): H226 Eldfimur vökvi og gufa.
H304 Getur verið banvænt við inntöku ef það kemst í öndunarveg.
H312 Hættulegt í sneringu við húð.
H315 Veldur húðertingu.
H319 Veldur alvarlegri augnertingu.
H332 Hættulegt við innöndun.
H335 Getur valdið ertingu í öndunarfærum.
H373 Getur skaðað líffæri við langvinn eða endurtekin váhrif.

Varnaðarsetningar (P)

Almennar: -

Forvarnir: P210 Haldið frá hitagjöfum, heitum flötum, neistagjöfum, opnum eldi og öðrum íkveikjuvöldum - Reykingar bannaðar.
P260 Andið ekki að ykkur ryki/reyk/lofttegund/úða/gufu/ýringi.
P280 Notið hlífðarhanska/hlífðarfatnað/augnhlífur/andlitshlífur.

Viðbrögð: P301 + P310 EFTIR INNTÖKU: Hringið umsvifalaust í EITRUNARMÍÐSTÖÐ eða lækni.
P303 + P361 + P353 BERIST EFNID Á HÚÐ (eða í hár): Farið strax úr fötum sem óhreinkast af efninu. Skolið húðina með vatni/Farið í sturtu.
P331 EKKI framkalla uppköst.

Geymsla: P403 + P235 Geymist á vel loftræstum stað. Geymist á köldum stað.

Förgun: -

Viðbótarupplýsingar: -

Takmarkanir á notkun: Takmarkanir geta verið á notkun þungaðra kvenna og kvenna með börn á brjósti á efninu, sem fara þarf eftir.

2.3. Aðrar hættur

Aðrar hættur: Flýtur á vatni og getur logað þar.
Gufa/úði efnisins myndar eldfima/sprengifima blöndu með andrúmslofti.
Skaðleg þéttni í lofti myndast mjög hratt við uppgufun við 20°C og enn hraðar við úðun.
Visbendingar eru um að efnið skaði fóstur.

Texti allra hættusetninga, sjá kafla 16.

3. Samsetning/upplýsingar um innihaldsefni.

<i>CAS-nr.</i>	<i>EB-nr.</i>	<i>Efnaheiti</i>	<i>Magn, %</i>	<i>Flokkun, CLP/REACH</i>
1330-20-7	215-535-7	Xýlen, blanda ísómera	80 - 100	Eldf. vökvi 3 H226 Eit. v. ásvelg. 1 H304 Bráð eit. 4 H312 Húðert. 2 H315 Augnert. 2 H319 Bráð eit. 4 H332 SEM-VES 3 H335 SEM-EV 3 H373 Xn H10-20/21-36/37/38-48/20-65
100-41-4	202-849-4	Etýlbenzen	< 20	Eldf. vökvi 2 H225 Eit. v. ásvelg. 1 H304 Bráð eit. 4 H332 SEM-EV 2 H373 F, Xn H11-20-36-37/38-48/20-65
108-88-3	203-625-9	Tólúen	> 0,1 - =< 1	Eldf. vökvi 2 H225 Eit. v. ásvelg. 1 H304 F, Xn H11-38-48/20-63-65-67

Varnaðarmerkingar, sjá kafla 2.

Texti allra hættusetninga, sjá kafla 16.

4. Skyndihjálp.**4.1. Lýsing á skyndihjálparaðgerðum**

- Almennt:* Leitið lækni í vafatilfellum og ef óþægindi eru viðvarandi. Reynið aldrei að gefa meðvitundarlausum einstaklingi fæðu eða vökva.
- Við innöndun:* Tryggið hreint loft og hvíld í uppréttri stöðu. Gefið súrefni og/eða veitið öndunarhjálp ef slasaði á erfitt með öndun eða hún hefur stöðvast. Leitið strax lækni eða flytjið slasaða á sjúkrahús.
- Snerting við húð:* Fjarlægið föt sem mengast hafa af efninu og skolið húðina vel með nægu vatni (farið í sturtu ef þörf krefur). Leitið lækni.
- Snerting við augu:* Skolið strax vel með nægu vatni í a.m.k. 15 mínútur með augað vel opið. Fjarlægið snertilinsur ef við á. Leitið lækni.
- Inntaka:* Framkallið EKKI uppköst. Skolið munninn með vatni. Flytjið slasaða STRAX á sjúkrahús.

4.2. Helstu skaðleg einkenni og áhrif, bæði bráð og tafin

Áhrif, einkenni: Sjá kafla 11.

4.3. Upplýsingar um tafarlausa læknisumönnun og sérstaka meðferð sem þörf er á

Upplýsingar fyrir heilbrigðisstarfsfólk:

-

5. Viðbrögð við eldsvoða.

5.1. Slökkviefni/búnaður

Heppileg slökkviefni: Duft, froða, kolsýra, vatnsúði.

Óæskilegur búnaður: Notið ekki háþrýsta vatnssprautu.

5.2. Sérstakar hættur af völdum efnisins eða blöndunnar

Sérstakar hættur: Við bruna geta myndast kolefnisoxíð og reykur.

5.3. Ráðleggingar fyrir slökkviliðsmenn

Hlífðarbúnaður: Notið viðeigandi hlífðarbúnað og ferskloftstæki við slökkvistörf.

Sérstakar aðferðir: Kælið lokaðar umbúðir með efninu á hættusvæðinu með vatnsúða. Hindrið að mengað vatn frá slökkvistarfi berist út í umhverfið.

6. Ráðstafanir vegna efnaleka.

6.1. Öryggisráðstafanir fyrir fólk, hlífðarbúnaður og neyðarráðstafanir

Öryggisráðstafanir: Fjarlægjið allt sem valdið getur íkveikju og reykið ekki. Rýmið hættusvæðið. Loftræstið rýmið þar sem lekinn varð. Forðist innöndun gufu eða úða og snertingu við augu, húð og fatnað.

Hlífðarbúnaður: Notið persónuhlífar skv. kafla 8 við hreinsunarstörf.

6.2. Varúðarráðstafanir vegna umhverfisins

Varúðarráðstafanir: Stöðvið lekann ef hægt er að gera það á öruggan hátt. Hindrið dreifingu efnisins t.d. með skurðum eða ruðingum úr óvirkum efnum. Hindrið að efnið berist í niðurföll, jarðveg eða vatn í umhverfinu.

6.3. Aðferðir og efni til afmörkunar og hreinsunar

Efnaleki: Notið óvirk ísogsefni til að hefta og hreinsa upp efnið og látið í viðeigandi og merkt ílát til endurvinnslu eða förgunar. Skolið mengað svæði vel með miklu vatni.

6.4. Tilvísanir í aðra kafla

Tilvísanir: Sjá kafla 8 fyrir upplýsingar um persónuhlífar. Sjá kafla 13 fyrir upplýsingar um förgun.

7. Meðhöndlun og geymsla.

7.1. Varúðarráðstafanir fyrir örugga meðhöndlun

Meðhöndlun: Athugið að efnið GETUR BORIST Í LÍKAMANN Í GEGNUM HÚÐ!
(PUNGAÐAR) KONUR MEGA EKKI VINNA MEÐ EÐA VERA Í
SNERTINGU VIÐ EFNID.
FORÐIST ÚÐAMYNDUN!

Gufa/úði efnisins getur myndað eldfima/sprengifima blöndu með andrúmslofti sem er þyngri en loftið og getur dreifst eftir gólfum og valdið íkveikju fjarri upprunastað. Fjarlægjið allt sem valdið getur íkveikju og reykið ekki. Hindrið uppbyggingu stöðurafmagns með öllum tiltækum ráðum. Jarðtengið umbúðir og áhöld. Notið neistavarin áhöld.

Forðist innöndun gufu eða úða og snertingu við augu, húð og fatnað. Notið persónuhlífar skv. kafla 8. Þvoið hendur fyrir og eftir notkun efnisins. Neytið ekki matar eða drykkjar eða reykið meðan á notkun stendur. Greiður aðgangur þarf að vera að vatni/öryggissturtu og augnskolunarbúnaði.

7.2. Örugg geymsluskilyrði, þ.m.t. vegna hvers konar ósamrýmanleika

Geymsla: Geymist aðeins í upprunalegum umbúðum vel lokuðum á köldum, vel loftræstum og eldtraustum stað. Öll hættuleg efni ætti að geyma á lekabakka eða í tunnum. Geymið fjarri oxunarmiðlum og sterkum sýrum. Æskilegt umbúðaefni er ryðfrítt stál. Sum gerfiefni og gúmmí má ekki nota.

Ósamrýmanleiki: Oxunarmiðlar og sterkar sýrur.

7.3. Sértek endanleg notkun

Sértek notkun: -

8. Váhrifavarnir/persónuhlífar.**8.1. Mengunarmörk**

Mengunarmörk skv. reglugerð 390/2009 ((MG) = meðalgildi fyrir 8 klst., (PG) = þakgildi):

Xýlen:	(MG)	25 ppm	109 mg/m ³
	(PG)	100 ppm	442 mg/m ³
Etýlbenzen:	(MG)	50 ppm	200 mg/m ³
	(PG)	200 ppm	884 mg/m ³
Tólúen:	(MG)	25 ppm	94 mg/m ³
	(PG)	50 ppm	108 mg/m ³

8.2. Váhrifavarnir

Tæknilegar aðgerðir: Tryggið fullnægjandi almenna loftræstingu og notið einnig punktsog frá notkunarstað. Greiður aðgangur þarf að vera að vatni/öryggissturtu og augnskolunarbúnaði við vinnusvæði.

Persónuhlífar:

Öndunartæki: CE-viðurkennd öndunartæki fyrir lífrænar gufur og leysa (gerð A, brún).

Fyrir augu: Lokuð öryggisgleraugu, andlitshlíf eða öndunargrímu með gleraugum.

Fyrir hendur: Hlífðarhandskar (EN 374) úr 0,45 mm nítrilgúmmíi með gegndræpitíma > 30 mínútur. Veljið hlífðarhandska í samráði við söluaðila þeirra m.t.t. efnis, aðstæðna, endingar og gegndræpitíma.

Fyrir húð: Viðeigandi hlífðarfatnaður (úr afrafmögnum efnum (anti-static)).

Hreinlæti við vinnu: Hreinlæti þarf að vera gott. Þvoð hendur og aðra líkamshluta sem verða fyrir snertingu við efnið fyrir hlé og eftir vinnu.

Umhverfið: Hindrið að efnið berist í niðurföll, jarðveg eða vatn í umhverfinu. Sjá einnig kafla 6, 7, 12 og 13.

9. Eðlis- og efnafræðilegir eiginleikar.**9.1. Upplýsingar um eðlis- og efnafræðilega grunneiginleika**

Ástand: Vökvi við 20°C

Útlit: Tær, litlaus

Lykt: Arómatar

Lyktarmörk eru 0,27 ppm

Sýrustig (pH): -

Suðumark: 136-145°C við 1013 hPa

Bræðslumark: < -48°C

Blossamark: 23-29°C

Sprengimörk: 1,0-7,1% rúmmáls

Eldnærandi: -

<i>Sjálfíkveikja:</i>	432-530°C Lágmarks orka til íkveikju er 0,2 mJ
<i>Niðurbrotshitastig:</i>	-
<i>Gufuþrýstingur:</i>	0,8-1,2 kPa við 20°C
<i>Gufuþéttni:</i>	3,7 (loft = 1) Hlutfallsleg þéttni mettaðrar loftblöndu er 1,03 (loft = 1)
<i>Uppgufunarhraði:</i>	0,76 (bútýlasetat = 1) 13,5 (díetýleter = 1)
<i>Rokgjörn efni:</i>	> 99% (af þyngd)
<i>Eðlisþyngd:</i>	0,87 g/cm ³
<i>Seigja:</i>	< 0,9 mm ² /s (kinematísk) við 20°C
<i>Leysni:</i>	Leysni í vatni er um 0,02 g/100 ml
<i>Deilistuðull:</i>	Log P oktanól/vatn er 3,1 við 20°C

9.2. Aðrar upplýsingar

<i>Yfirborðsspenna:</i>	28,7 mN/m við 20°C
<i>Markþrýstingur:</i>	-
<i>Markhitastig:</i>	-
<i>Mettunarstyrkur:</i>	-
<i>Annað:</i>	-

10. Stöðugleiki og hvarfgirni.

10.1. Hvarfgirni

Hvarfgirni: Hvarfast kröftuglega við oxunarmiðla og sterkar sýrur.

10.2. Efnafræðilegur stöðugleiki

Stöðugleiki: Stöðugt við venjulegar aðstæður.

10.3. Möguleg hættuleg efnahvörf

Hættuleg efnahvörf: Gufa/úði efnisins myndar greiðlega eldfima/sprengifima blöndu með andrúmslofti.

10.4. Skilyrði sem þarf að varast

Skilyrði: Hiti, neistar, opinn eldur og annað sem getur valdið íkveikju.

10.5. Ósamrýmanleg efni

Efni sem skal varast: Oxunarmiðlar, sterkar sýrur, ýmis gerfiefni, gúmmí.

10.6. Hættuleg niðurbrotsefni

Hættuleg myndefni: Kolefnisoxíð, kolvetni, aldehyð.

11. Eiturefnafræðilegar upplýsingar.

11.1. Upplýsingar um eiturefnafræðileg áhrif

Helstu áhrifaleiðir: Innöndun, húð.

Áhrif við innöndun: Hættulegt og ertandi. Særindi í hálsi, hósti, æsingur, höfuðverkur svimi, magnleysi, ógleði. Hár styrkur getur valdið minnkaðri meðvitund.

Áhrif á augu: Alvarleg erting.

Áhrif á húð: Hættulegt og ertandi. Efnið getur borist í líkamann í gegnum húð. Þurr og gróf húð, roði. Endurtekin eða viðvarandi snerting getur valdið þurri og sprunginni húð eða exemi.

Áhrif við inntöku: Hættulegt. Brunatilfinning, kviðverkir, ógleði, uppköst, öndunarerfiðleikar og

einnig sömu einkenni og við innöndun. Efnið getur valdið efnalungnabólgu ef það kemst í öndunarvegi við inntöku eða uppköst. Merki um lungnabjúg geta komið fram eftir nokkrar klukkustundir upp í nokkra daga svo nauðsynlegt er að lækni fylgist með slasaða.

Bráð eiturrhif: Xýlen (blanda ísómera)
LC50 (innöndun, rottur): > 20 mg/l/4 klst.
LD50 (inntaka, rottur): >2000 mg/kg
LD50 (húð, kanínur): > 2000 mg/kg

Upplýsingar um blönduna liggja ekki fyrir. Sjá almennar heimildir fyrir upplýsingar um önnur innihaldsefni.

Langvinn áhrif: Endurtekin eða viðvarandi snerting getur valdið skemmdum á miðtaugakerfi, heyrn, nýrum og lifur. Ekki talið vera stökkbreytivaldandi eða hafa skaðleg áhrif á frjósemi. Ekki talið valda ofnæmi.

12. Vistfræðilegar upplýsingar.

12.1. Eiturrhif

Eiturrhif: Upplýsingar um blönduna liggja ekki fyrir. Sjá almennar heimildir fyrir upplýsingar um einstök innihaldsefni.

12.2 Þrávirkni og niðurbrotanleiki

Þrávirkni/niðurbrot: Auðlífbrjótanlegt.

12.3. Uppsöfnun í lífverum

Uppsöfnun í lífverum: Ekki talið safnast upp lífverum.

12.4. Hreyfanleiki í jarðvegi og vatni

Hreyfanleiki: Flýtur á vatni.

12.5. Mat á PBT/vPvB*- eiginleikum

PBT/vPvB efni: Inniheldur ekki PBT/vPvB efni.

12.6. Önnur skaðleg áhrif

Aðrar upplýsingar: -

* PBT: þrávirk efni sem safnast fyrir í lífverum og eru eitruð
vPvB: mjög þrávirk efni sem safnast fyrir í lífverum í miklum mæli.

13. Förgun.

13.1. Aðferðir við meðhöndlun úrgangs

Meðhöndlun úrgangs: Skilist á viðurkennda móttökustöð fyrir spilliefni. Fargið úrgangi og leifum á öruggan hátt og í samræmi við innlendar og alþjóðlegar kröfur.

Úrgangsflokkun: -

Förgun umbúða: Tæmið og lokið umbúðum vandlega. Fargið umbúðum á sambærilegan hátt og vörinni sjálfri.

Endurnýtið eða endurvinnið ef hægt er. Forðist að mengun berist í niðurföll, vötn, vatnsfarvegi, grunnvatn eða jarðveg. Fargið úrgangi í samræmi við innlendar og alþjóðlegar reglur.

14. Upplýsingar um flutninga.

<i>Flutningur á landi:</i>	ADR-flokkur: 3	Flokkunarkóði: -
	SÞ-númer: 1307	Pökkunarflokkur: III
	Hættunúmer: 33	Magntakmörkun: -
	Varúðarmerki: 3	Gangakóði: -
	Nafn efnis: UN 1307 Xylenes, 3, III, (D/E)	
<i>Flutningur á sjó:</i>	IMDG flokkur: 3	Pökkunarflokkur: III
	SÞ-númer: 1307	EmS: F-E, S-D
	Varúðarmerki: 3	Sjávarmengandi: Nei
	Nafn efnis: UN 1307 Xylenes, 3, III, (23°C)	
<i>Flutningur í lofti:</i>	IATA flokkur: 3	Pökkunarflokkur: III
	SÞ-númer: 1307	Magntakmörkun: -
	Varúðarmerki: 3	
	Nafn efnis: UN 1307 Xylenes, 3, III	

Flutningar búlkafarms skv. II. viðauka við MARPOL-samninginn frá '73/'78 og IBC-kóðanum: -

15. Upplýsingar varðandi regluverk.**15.1. Sértek ákvæði/löggjöf fyrir efnið eða blönduna vegna öryggis, heilbrigðis og umhverfis**

EB reglugerðir: Reglugerð nr. 415/2014 um flokkun, merkingu og umbúðir efna og efnablandna (CLP).
Reglugerð nr. 750/2008 um skráningu, mat, leyfisveitingu og takmarkanir að því er varðar efni (REACH).

Aðrar reglugerðir: -

Takmarkanir á notkun: Takmarkanir geta verið á notkun þungaðra kvenna og kvenna með börn á brjósti á efninu, sem fara þarf eftir.

15.2. Efnaöryggismat

Efnaöryggisskýrsla: Skýrsla hefur verið gerð.

16. Aðrar upplýsingar.

Dagsetning útgáfu: 23.02.2016

Útgáfa númer: 1,0

Breyttir liðir: -

Öryggisblað gert fyrir: SKELJUNGUR hf. Borgartúni 26 105 Reykjavík Sími 444 3000
www.skeljungur.is

Gerð öryggisblaðs: EFNAVERND ehf. Reykjavík <http://efnavernd.is>

Texti allra hættusetninga í kafla 2 og 3:

- H225 Mjög eldfimur vökvi og gufa.
- H226 Eldfimur vökvi og gufa.
- H304 Getur verið banvænt við inntöku ef það kemst í öndunarveg.
- H312 Hættulegt í snertingu við húð.
- H315 Veldur húðertingu.
- H319 Veldur alvarlegri augnertingu.

- H332 Hættulegt við innöndun.
- H335 Getur valdið ertingu í öndunarfærum.
- H336 Getur valdið sljóleika eða svima.
- H361d Grunað um að hafa skaðleg áhrif á börn í móðurkviði.
- H373 Getur skaðað líffæri við langvinn eða endurtekin váhrif.

- H10 Eldfimt.
- H11 Mjög eldfimt.
- H20 Hættulegt við innöndun.
- H20/21 Hættulegt við innöndun og í snertingu við húð.
- H36/37/38 Ertir augu, öndunarfæri og húð.
- H38 Ertir húð.
- H48/20 Hættulegt; hætta á alvarlegu heilsutjóni við innöndun við langvarandi notkun.
- H63 Getur hugsanlega skaðað barn í móðurkviði.
- H65 Hættulegt; getur valdið lungnaskaða við inntöku.
- H67 Innöndun gufu getur valdið sljóleika og svima.

Aðrar upplýsingar: -

Ofangreindar upplýsingar eru byggðar á fyrirliggjandi vitneskju um möguleg áhrif efnisins á heilsu, öryggi og umhverfi þegar öryggisblöðin eru gerð en fela ekki í sér ábyrgð á eiginleikum vörunnar eða afleiddum afleiðingum af notkun hennar. Notkun vörunnar er á ábyrgð notenda þar sem hún er utan áhrifasviðs framleiðanda.

Þetta öryggisblað er unnið eftir MSDS frá BRENNTAG Nederland B.V., NL-3316 BM Dordrecht, The Netherlands. , dags. 18.08.2014.